

UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinske fakultet

Innkalling til møte i programutvalg for ernæring

Tid: 28. mai 2025 kl. 11:30-15:30

Sted: Munin, Alrek Helseklynge. Starter med lunsj og faglig seminar, avslutter med Programutvalgsmøte

Forfall bes meldt til e-post: marte.roska@uib.no i god tid før møtet

I: Godkjenning av innkalling og sakslisten

Vedtakssaker:

Sak 3/25: Møtedatoer høsten 2025

Forslag til møtedatoer høsten 2025:

Onsdag 18. september kl. 13:00 til 15:00

Onsdag 5. november kl. 13:00 til 15:00

Onsdag 3. desember kl. 08:30 etterfulgt av undervisningsseminar

Forslag til vedtak: Programutvalget vedtar foreslåtte møtedatoer for høsten 2025. Roska sender ut møteinnkalling.

Diskusjonssaker:

--	--

Orienteringssaker:

O-sak 1	Status søkertall for høsten 2025					
	Studieprogram	Førsteprioritetssøkere				Prosentvis endring 2024-2025
		2022	2023	2024	2025	
	Masterprogram i klinisk ernæring	60	44	39	32	-18 %
O-sak 2	Bachelorprogram i ernæring	55	65	69	68	-1 %
	Elektiv periode foreslått nedlagt på medisinstudiet Programutvalg for medisin behandler 28.05.25 en vedtakssak angående nedleggelse av elektiv periode på medisinstudiet. Fakultetsledelsen støtter dette av hensyn til ressursbruk og økonomiske forhold. Foreslått vedtak er at elektiv periode legges ned fra og med kull 24 på medisinstudiet, og at det blir tilbudt elektive emner for kull 23 og eldre kull til og med elektiv periode januar 2029.					

UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinske fakultet

	Saken vil sendes til fakultetsstyret for endelig vedtak. Dette vil få konsekvenser for elektiv periode på Masterprogram i klinisk ernæring og programutvalget må se på løsninger dersom forslaget blir vedtatt. Vedlegg O-2
O-sak 3	Endring i KI nivå for NUCL1357 Oppdatert informasjon om tillatt KI-nivå i emnebeskrivelsen til NUCL1357: Gruppearbeid journalnotat: Nivå A Innlevering reernæringssyndrom: Nivå A til og med nivå C Gruppearbeid skriftleg pasientinformasjon: Nivå A til og med nivå C Refleksjonsnotat: Nivå A til og med nivå B
O-sak 4	Rapport fra arbeidsgruppe om bærekraft i utdanningene Arbeidsgruppen for bærekraft har utarbeidet læringsutbyttebeskrivelser som programmene nå kan inkorporere i program- og emnebeskrivelser. Vedlegg O-4

Saker meldt inn fra studentrepresentanter

Eventuelt

Hanne Rosendahl-Riise
leder

Marte Bjerke Roska
sekretær

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinske fakultet

Arkivkode:

Sak nr.: 15/25

Programutvalg medisin

Møte: 28.05.25

Vedtak: Nedleggelse av elektiv periode på medisinstudiet

I studieplan medisin 2015 innførte programutvalget elektive perioder. Formålet med elektiv periode var "å være kompetansegivende for videre karriere, og studentene har mulighet til å bygge seg en profil for fordypende elementer i studiet" ([Makroplan for ny studieplan medisin 2015, 2014, s. 25](#)). En elektiv periode skulle være på seks studiepoeng. Studentene skulle ha tre elektive perioder i løpet av 3.- 6. studieår, og ha 18 elektive studiepoeng. Disse ble i [sak 1/23 i PUM](#) justert ned til 12 elektive studiepoeng fra og med kull 21, for å gjøre plass til kravet om 4 ukers utvidet praksis i primærhelsetjenesten. Fra og med 2025 tilbyr vi også elektive emner på campus Stavanger.

PUM satt ned i [sak 24/24](#) en komite som skal se på en flercampusmodell for medisinstudiet, nå som vi skal ha medisinstudenter i Bergen, Stavanger, Førde og på sikt Haugesund. Ihht mandatet (se vedlegg *Mandat for flercampuskomite* under sak 16/25 i PUM) skal flercampusmodellen gjelde fra og med kull 24 høsten 2026. I dag tilbyr vi elektive emner i Stavanger via en samarbeidsavtale med UiS. Hvis elektiv periode skal føres videre, må vi også opprette elektive emner i Førde og på sikt Haugesund. Dette kommer til å kreve økt ressursbruk, og er ikke økonomisk bærekraftig i et sunt økonomi perspektiv. I tillegg kom det frem av NOKUT sin [Sluttrapporten fra evaluering av profesjonsstudiet i medisin](#) at studiet sliter med curriculum overload. Ved å fjerne elektiv periode vil det frigjøre plass til andre fag, og vi kan prøve å forebygge curriculum overload. Fakultetsledelsen støtter at medisinstudiet legger ned elektiv periode av hensyn til ressursbruk og økonomiske forhold. Fakultetsledelsen har justert prinsippene for en flercampusmodell som fakultetsstyret støttet i sak [5/25](#), og de nye føringene åpner opp for å fjerne elektiv periode på medisinstudiet (se vedlegg *Flercampusmodell for medisinstudiet – justering av prinsipper* under sak 16/25 i PUM).

Økonomi og ressursbruk

Elektive emneportefølje og ressursbruk

År	Antall emner som ble tilbudt	Totalt antall emneplasser	Emneplasser som ble brukt
2025	27	635	419
2024	26	582	413

Elektiv portefølje består i dag av 45 emner. Fem av disse emnene er ved campus Stavanger og 40 av emnene er ved campus Bergen. I elektiv periode 2025 var det 3 emner i Stavanger og 24 emner i Bergen som ble tilbudt. Totalt tilbudte vi 635 emneplasser i elektiv periode 2025, og av disse plassene ble 419 brukt. Det vil si at 34 % av emneplassene stod ledig. I elektiv periode 2024 var det 26 emner som ble tilbudt, og vi tilbudte 582 emneplasser. Av disse var det 413 som ble brukt, noe som tilsier at 29 % av emneplassene stod ledig.

For et elektivt emne er det ca 5-8 timers undervisning i to uker. Hvis vi legger elektiv periode 2025 til grunn med 27 emner, tilsvarer det 1620 timer (27 emneansvarlige x 60 timer) med undervisning for

alle emneansvarlige. Hvis vi legger til forberedelse og etterarbeid pr emne, gir det 4 860 timer med forberedelser/etterarbeid i elektiv periode for alle emneansvarlige. I tillegg kommer det administrative ressurser. Hvis vi legger 5 timers administrative timer til grunn pr emne, gir det 135 antall administrative timer. Det gir en total bruk på ca 6 700 timers innsats for ca 400 studenter for en periode på 4 uker. Det påpekes at dette er et forsiktig estimat, da det ofte er flere undervisere som bidrar til et elektivt emne og det er vanskelig å beregne administrativ ressursbruk. Ved å fjerne elektiv periode, vil disse ressursene frigjøres.

Tap av studiepoeng og inntekt

I opprettelsen av elektiv periode, hadde fakultet for få elektive emner å tilby til våre medisinstudenter. Det ble derfor i [sak 34/16 i PUM](#) innført mulighet for medisinstudentene å søke om innpass for emner utenfor medisinstudiet til elektiv periode. Det ble opprettet en [liste over forhåndsgodkjente emner](#) på MittUiB av elektiv komite, slik at studentene hadde informasjon om hvilke emner som ville gi innpass til elektiv periode. Noen av emnene på listen tilhører fakultetet, men de fleste emnene på listen er emner på andre fakultet. De mest populære emnene å få innpasset til elektiv periode er emner på Det psykologiske fakultet, gjerne kalt psykemner. Inntektsfordelingsnøkkelen internt på UiB gjør at inntekten følger studiepoengene og ikke studieprogrammet. Dette vil si at når medisinstudenter tar studiepoeng hos andre fakultet, tilfaller inntekten til det fakultetet.

Kull	Antall studenter pr kull	Antall emner som har blitt innpasset fra andre fakultet på UiB	Antall elektive studiepoeng som er blitt innpasset	Antall elektive studiepoeng pr kull
19	173	241	1446	3114
20	184	195	1170	3312
21	206	190	1140	2472
22	218	97	582	2616
23	212	12	72	2544
24	234	10	60	2808

Tabell oppdatert pr. 14.05.25

Tabellen over er kun basert på emner som medisinstudenter har tatt på andre fakultet på UiB. Det påpekes at det er en del studenter som har meldt seg opp til emner på andre fakultet våren 2025 for å få de innpasset til elektiv periode, og at disse ikke kommer med i statistikken da sensuren ikke var registrert pr 14.05.25. Emner som *Det medisinske fakultet* eier har blitt holdt utenfor tabellen, da studiepoengene tilfaller fakultetet. Emner som har blitt tatt utenfor UiB er vanskelig å lage statistikk på, og har også blitt holdt utenfor statistikken.

Kull 19A og B er nå i sitt 6. studieår, og er ferdig med sine elektive perioder. Her kan vi se av tabellen at de har innpasset ca 46 % av sine elektive studiepoeng fra andre fakultet på UiB, som gir et inntektstap for fakultetet på kr 3.580.000, - for kull 19. Formelen som er blitt brukt for å regne ut inntektstapet på fakultetsnivå er $((\text{Antall totale studiepoeng} / 60) * 198.150) * 0,75$ (UiB sentralt tar 25 %) = Bortfalt inntekt for MEDFAK med 2025-rater. Kull 20 er i sitt 5. studieår. Pr nå er ca 35 % av de elektive studiepoengene innpasset på kullet, som gir et inntektstap på ca. kr 2.900.000,-. Kullet har en elektiv periode igjen, slik at antall elektive studiepoeng som blir innpasset på kullet kommer antakeligvis til å øke og inntektstapet bli enda større på sikt.

Kull 21 og tidligere kull skal gå fra 18 til 12 elektive studiepoeng, og derfor ser vi en nedgang i antall elektive studiepoeng pr kull i tabellen. Kull 21 er i sitt 4. studieår. Pr nå har kullet fått innpasset 46 % av de elektive studiepoengene, som gir fakultetet i dag et inntektstap på ca kr 2.800.00,-. Kullet har to elektive perioder igjen, og tap av studiepoeng og inntekt kommer til å øke enda mer frem til kullet

er uteksaminert. Kull 23 og 24 har ikke hatt elektive perioder enda, men har allerede tatt emner som skal innpasses. Ved å legge ned elektiv periode, vil disse studiepoengene bli tildelt fakultetet og dermed også inntekten på studiepoengene.

Økonomisk støtteordning til elektive emner

Fakultetet har opprettet en støtteordning for emner i elektiv periode som har undervisningsopplegg som krever ressurser utover vanlig aktivitet. Støtteordningen for elektive emner disponerer kr 100.000,- årlig. Ved å fjerne elektiv periode, vil disse midlene frigjøres.

Nedleggelse av elektiv periode

Lovverk

I [UiBs studieforskrift §3-1 \(6\)](#) står det at "Organet som legg ned eit studieprogram, ei studieretning eller eit emne skal vedta ei overgangsordning for undervisning og eksamen. Studentar på slike studieprogram skal få høve til å fullføre studiet i samsvar med overgangsordninga".

Overgangsordninger for kull 24

Forslagene til justert studieplan som blir presentert i sak 16/25 i PUM legger til grunn at elektiv periode er nedlagt for å forebygge curriculum overload, i tillegg til ressursmessige og økonomiske hensyn som nevnt over. Kull 24 er første kull ut i en justert studieplan for en flercampusmodell.

Kull 24 er nå i sitt 1. studieår. Selv om kullet ikke har hatt noen elektive perioder, har flere av studentene i kull 24 tatt emner på andre fakultet som de enten allerede har fått vedtak om godkjenning til elektiv periode eller kommer til å søke om å få godkjenning til elektiv periode. Det vil si at selv om kull 24 ikke har hatt elektive perioder, har de allerede skaffet seg elektive studiepoeng. Noen studenter på både Bergen og Bergen/Stavanger har allerede tatt opptil 12 elektive studiepoeng.

Vi må derfor tilby kull 24 en overgangsordning jf. [UiBs studieforskrift §3-1 \(6\)](#), og tilby dem 12 elektive studiepoeng i sin utdanningsplan. Forslaget er at 6 elektive studiepoeng legges i januar i 3. studieår, og 6 elektive studiepoeng legges i januar i 4. studieår. Den første hovedoppgaveperioden vil da spres over tre semestre, 2 studiepoeng i 7. semester 2 studiepoeng i 8. semester og 2 studiepoeng i 9. semester. De vil da motta samme studiepoengfordeling av fag som i studieplan fra 2015, men i justert form. Akademisk søyle må ta stilling til om de vil ha progresjonskrav knyttet til disse hovedoppgaveperiodene i semester 7.- 9. for kull 24.

Kull 23 og eldre kull

Når kull 23 og eldre kull skal gå på studieplanen fra 2015, må vi tilby elektiv periode for disse kullene til de er uteksaminert i år 2029. Behovet for emneplaner i elektiv periode kommer til å gå ned etter hver elektiv periode fremover, ettersom kullene blir uteksaminert og ferdige med sine elektive perioder. Det er vanskelig å estimere behovet for antall emneplaner pr elektiv periode, da antall elektive studiepoeng som er tatt er et øyeblikksbilde, og endrer seg fra semester til semester.

Nedjustering av elektiv portefølje frem mot 2029

I gjennomføring av elektiv periode 2025 var det 5 elektive emner i Bergen som hadde under 20 emneplaner i ett emne. For å ta ned ressursbruken snarlig, anbefales det at emner som har under 20 emneplaner i ett elektivt emne på campus Bergen tas ut av porteføljen etter gjennomføring av elektiv periode 2026. Elektive emner i Stavanger har pr nå under 20 emneplaner, men det er fordi studentantallet som skal ha elektive studiepoeng på campus Stavanger er fremdeles lavt. Videre anbefales det at emner som har 20 emneplaner eller mer blir med videre i porteføljen og at emneporteføljen justeres hvert år i samsvar med behovet for emneplaner.

Forslag til vedtak

PUM vedtar å legge ned elektiv periode fra og med kull 24. Innføringen av en justert studieplan uten elektiv periode vil gjelde for kull 24. Det blir derfor laget en overgangsordning for kull 24 som skissert i saken. Det vil bli tilbudt elektiv periode for kull 23 og eldre kull til og med elektiv periode 2029.

Emneporteføljen for elektiv periode nedjusteres etter behov for emneplasser. Elektive emner med under 20 emneplasser legges ned etter gjennomføring av elektiv periode 2026.

Ihht [mandat for programutvalgene](#) kan programutvalget kun vedta mindre endringer i studieplanen. I sak [5/25 i fakultetsstyret](#) kommer det frem at fakultetsstyret skal få oppdateringer på de økonomiske og ressursmessige konsekvensene en flercampusmodell kommer til å ha på fakultetet. Da fjerning av elektiv periode påvirker ressursbruken og økonomien på fakultetet, sendes saken til fakultetsstyret for endelig vedtak.

Til programutvalgene ved Det medisinske fakultet

Arbeidsgruppen for undervisning i bærekraft har diskutert hvordan spørsmål og perspektiver rundt bærekraft kan innpasses i utdanningene ved Det medisinske fakultet. Gruppen foreslår at alle studieprogrammene inkluderer bærekraft i læringsutbyttene både på programnivå og på emnenivå. Nedenfor har vi foreslått fem læringsutbytter som kan brukes som utgangspunkt på programnivå, men som bør tilpasses til det gjeldende studieprogrammet:

- Beskrive konsekvenser av klimaendringer, naturtap og miljøforurensing for helse
- Drøfte effekter av helsetjenester på klima, natur og miljø
- Drøfte hva som ligger i begrepet medisinsk overaktivitet, og kunne sette i verk tiltak for å begrense dette fenomenet
- Reflektere over samfunnsansvaret til helsepersonell, inkludert deres rolle og bidrag for bærekraftige helsetjenester

For mange av studieprogrammene vil det sannsynligvis være mest hensiktsmessig å inkludere bærekraftsaspekter i eksisterende læringsutbytter i stedet for å legge inn separate læringsutbytter om disse temaene. F.eks. vil man for medisin kunne dekke innholdet i det første læringsutbyttet vi foreslår ved å legge inn «klimaendringer» i læringsutbytte a i §16 i RETHOS slik at det lyder «Kandidaten har inngående kunnskap om grunnleggende faktorer som fremmer god helse og forebygger sykdom på individ og samfunnsnivå; inkludert betydningen av klimaendringer, intakte økosystemer, miljøfaktorer, vaksiner, smittevern og deltagelse i arbeidsliv». I læringsutbytte a under § 18 kan man legge inn «bærekraftsrelaterte» i «Kandidaten kan analysere medisinske, økonomiske, bærekraftsrelaterte og etiske forhold og foreta avveininger mellom disse ved prioriteringer i klinisk og samfunnsmedisinsk arbeid» for å delvis dekke innholdet i kulepunkt 3 og 4 over.

De nevnte læringsutbyttene kan også brukes i enkeltemner der programutvalgene mener at bærekraft passer naturlig inn. Det finnes også forslag til læringsutbytter i rapporten [«Klima og bærekraft i helseutdanningene»](#) fra 2021, utarbeidet av en nasjonal arbeidsgruppe nedsatt av dekanatet ved de fire medisinske fakultetene:

- gjøre rede for hvordan klima, natur, menneskehelse og dyrehelse påvirker hverandre
- gjøre rede for hvordan klimaendringer og naturødeleggelser påvirker befolkningen ulikt, eksempelvis hos eldre, unge, urfolk, minoritetsgrupper og flyktninger
- gjøre rede for hvordan luftforurensning påvirker helsen
- gjøre rede for hvordan endret mønster i ekstremvær og naturkatastrofer påvirker helse
- reflektere over helsevesenets eget ansvar i det grønne skiftet
- kunne bruke kunnskap om helseeffekter av klimaendringer til å påvirke lokale, regionale og nasjonale myndigheter i bærekraftig retning
- gjøre rede for de helse- og miljømessige fordelene av et mer plantebasert kosthold
- reflektere rundt innvirkningen av klima- og miljøendringer på befolkningens mentale helse, samt kommunisere med pasienter om dette
- gjøre rede for hvordan klimaendringer og miljøødeleggelser påvirker distribusjonsmønsteret til infeksjonssykdommer og smitte mellom mennesker og dyr
- anvende kunnskap om klimaets betydning for helse i oppfølging av pasienter
- drøfte hvordan ulike beslutninger i helsetjenesten og i oppfølging av pasienter påvirker bærekraftsmålene

Arbeidsgruppen har også hatt en dialog med emneansvarlig for Ex Phil på fakultetet, Espen Gamlund, og diskutert om bærekraft delvis kan dekkes i denne undervisningen. De vil inkorporere bærekraft i større grad i sine forslag til tematiske oppgaver som studentene skal diskutere i undervisningsopplegget. Typiske uregjerlige problemstillinger som «vaksinepåbud», «screeningsprogrammer», «genmodifisering», «kostbare kreftmedisiner» etc.

For å hjelpe fagmiljøene med å lage undervisningsopplegg som bidrar til disse læringsutbyttene vil fakultetet opprette et eget emne i MittUiB med undervisningsressurser som kan benyttes. Det er også muligheter for samarbeid om undervisningsopplegg på tvers av studieprogram, men det er ikke noen ekstra økonomiske ressurser til dette på det nåværende tidspunktet.